

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

6122

ՀԱՄԱՐՈՏ

ԺԱՄԱԳԻՐՔ

ԵՐԳԵՑՈՂԱՐԻՒՆՔ

Ս. ՊԵՏԵՐՍԳԻ

ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ ԵՒ ԻՐԻԿՆԱՄՈՒՏԻ
ՀԱՆԳՈՏԵԱՆ ԵՒ ԽԱՉԱՀԱՆԳՈՒՄ

Ա. ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ
ՏԻԹՐՈՅԹԻ ՀԱՅ ԱՌԱՔ. ԿԿԵՂԵՑԻՒ
ՀՈՒՍԲԱՐՁՈՒԹԵԱՆ

25 ՍԷՆԹ

1925

264

Հ- 20

ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Ս Ո Ւ Ր Բ Պ Ա Տ Ա Ր Ա Գ Ի

ԴՁ.

Խ ՈՐՀՈՒՐԴ Խորին անհատ անակիզ-
մն . որ զարդարեցեր զվերին պետու-
թիւնդ . ի յառագտաւ անմատոյց լու-
սոյն գերապանծ փառօք զդասս հրե-
զինաց :

Անճառահրաշ զօրութեանց տեսչներ
զԱդամ պատկեր տիրական, և նաղելի
փառօք ըզգեատաւորեցեր ի դբախտն
ադենի տեղի բերկրանաց :

Չարչարանօք քո սուրբ Միածնիդ՝ նո-
րոգեցան արարածք ամենայն և վերա-
տին մարդն անմահացաւ, զարդարեալ
ի Գլխոս անկողնալտելի :

Թագաւոր երկնաւոր զեկեղեցի քո ան
շարժ պահեա՛, և և շերկրպագուս ան-
տանդ քում պահեա՛ ի խաղաղութեան

Քաճ. վասն Սրբուհւոյ...

Սար. Սուրբ զԱստուածածին՝ եւ զամենայն սուրբս բարեխօս արասցուք առ Հայր ի յերկինս. զի կամեցեալ ողորմեսցի՝ եւ զթացեալ կեցուցէ զարարածս իւր։ Ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցո՛ւ եւ ողորմեա՛ւ։

Քաճ. Ընկա՛լ, Տէր...

Դպ. Յիշեսցիր եւ զմեզ առաջի անմահ Գառին Աստուծոյ։

Քաճ. Յիշեալ լիջիք...

Դպ. Փոխ. Աղաղակեցէ՛ք առ Տէր ամենայն երկիր, ծառայեցէ՛ք Տեառն ուրախութեամբ։

Դտէ՛ք առաջի նորա ցնծութեամբ ծաներուք զի նա Տէր Աստուած մեր։ Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ։ Այժմեմիշտ եւ աւիտեանս յաւիտենից Ամէն։

Սար. Սուրբ Եկեղեցեալս աղաչեսցուք զՏէր, զի աղալ փրկեսցէ զմեզ ի մեղաց և կեցուցէ շնորհիւ ողոր-

մութեան իւրոյ։ Ամենակալ Տէր Աստուած մեր՝ կեցո՛ւ աղողորմեա։

Քաճ. Ի մէջ տաճարիս...

Քաճ. Մտից առաջի սեղանոյ...

Սար. Դատ արա՛ ինձ, Աստուած, և իրաւ արա՛ ինձ ի դատաստանի իմում։

Քաճ. Յաղգէ՛ որ ո՛չ...

Սար. Դու Աստուած Հղօրիչն իմ եւ ընդէ՞ր մոռացար զիս, ընդէ՞ր տքրտում դնամ ես ի նեղել թշնամւոյ իմոյ։

Քաճ. Առաքեա՛, Տէր,

Սար. Մտից առաջի սեղանոյ Աստուծոյ առ Աստուած՝ որ ուրախ առնէ ըզմանկութիւն իմ։

Քաճ. խոստովան եղէց

Սար. Արդ ընդէ՞ր տրտում ես անձն իմ, կամ ընդէ՞ր խռովես զիս յուսա՛ առ Աստուած, խոստովանեա՛ նմա, փրկիչ երեսաց իմոց Աստուած է։ փառք Հօր եւ։ Այժմ՝ եւ միշտ։

Սար. Օրհնեսցո՛ւք զամենակալն

Աստուած՝ զՀայր Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի որ արժանի արար զմեզ կալ ի տեղւոյս՝ փառարանութեան, եւ երգել զերգս հոգեւորս, Ամենակալ Տէր Աստուած մեր՝ կեցս եւ ողորմեա :

Քահ. Ի յարկի սրբութեան

(Նստելու ժամանակ)

ՇԱՐԱԿԱՆ ԽՆԿԱՐԿՈՒԹԵԱՆ

Յարեաւ Քրիստոս այսօր աւետիս որդիք սիօնի, ընդ իւր յարոյց մեզ զնախաՀայրն քանկելան իզրախտէն նաեւ ալլոց զհոգին սուրբ, հարանց զգերեալան ի բանտէն : Է առ աւար եւ գերեաց զհոգին՝ ի պատերազմի : Յընծացուք, ցնծացուք ով ազատեալք արեամբ գառինն, քանզի եւ բաց մեզ ճանապարհք իւրով խաչիւն, եւ շնորհեաց զայն զոր կորոյս հայր մեր նախկին եւ զւարթունք երկնից ընդ մեզ երգակցեալ գոչեն, Օրհնեալ է սուրբ

Յարուժիւն : Գովեալ է սուրբ Յարութիւնդ :

Ի Գերեզման Յարուցելոյն անմտէին այսօր գոչէր հրեշտակն երկնային : Յարեաւ Քրիստոս զարդեաւ Քրիստոս ի լոյս գերեզմանէն ի կոյր գերեզմանէն :

Պահապանքն զարհուրեցան ի ձայնէն, եւ տրամսւթեամբ լային ի յահէ Յարեաւ Քրիստոս :

ՇԱՐԱԿԱՆ ՔԱՓՈՐԻ

դ. Բառարանակից Հօր Որդի. որ վասն մեր խաչեցար. զդժոխտ աւերեալ յորեար յաւուր երրորդի, փառք յարութեան քո Տէր : Հրեշտակապետին իջումն որ ըզպահապտնան երկիւղիւ զարհուրեցոյց առ գրանքն գեղեզմունին. փառք յարութեան : Եւ սքանչելի ոուրք կանանցն աւետարանէր ասելով. յարեար Քրիստոս յարուրիչն մեռելոց. փառք :

Կանանցն կանխելով ի թաղումն կենդանւոյն. տեսին ըզվէմն ի դբառն-

ցըն ի լաց մերժեալ: Թափուր ըզգե-
րեղմանն եւ ունայն տեսանէին եւ
տրտմուլթեամբ լային յուսաճատեալք:
Մայր խաչեցելոյն զի լաս յուսաճատե-
ալ, քանզի Քրիստոս փառօք մեծաւ
արեալ:

«Յոտնկայո»

Բարեխօսութեամբ Մօր քո եւ կու-
սի, ընկալ զաղաչանս քոց պաշտօ-
նէիցս:

Որ գերագոյն քան զերկինս պայծա-
ռացուցեր սուրբ զԵկեղեցի արեամբ
քո Քրիստոս, եւ ըստ երկնայնոցն
կարգեցեր ի սմա զդասս Առաքելոց
եւ Մարգարէից սուրբ Վարդապետաց:

Այսօր ժողովեալ դասք քահանայ-
ից, սարկաւագաց, դպրաց եւ կղերի
կոսաց. խունկ մատուցանեմք առաջի
քո Տէր, յօրինակ ըստ Հնումն Զա-
քարիա: Ընկալ առ ի մէջ զխնկա-
նուէր մաղթանս, որպէս զպատարա-
գն Արելի, Նոյի եւ զԱրրահամու:

Բարեխօսութեամբ վերին քո զօրացդ
միշտ անշարժ պահեա՛ զաթոռ Հայ-
կազնեայս:

Սար. Օրհնեա՛ Տէր:

Քահ. Օրհնեալ թաքաւորութիւնն

«Դպիրք կարդան ժամամուտն ըստ
պատշաճի աւուրն»

ԺԱՄԱՄՈՒՏ ԿԻՒՐԱԿԷ ԱԻՈՒՐ

Միածին Որդի եւ Բանդ Աստուած եւ
անմահ Էութիւն, ո յանձն առեր
մամնանալ ի Սրբուհւոյ Աստուա-
ծածնէն եւ ի միշտ Կուսէն. անփո-
փոխելիդ մարդ եղեալ, խաչեցար
Քրիստոս Աստուած մեզ, մահուամբ
զմահ կոխեցեր. մինդ ի Սրբոյ Եր-
րորդութենէն, փառաւորակից ընդ
Հօր եւ Սրբոյ Հոգոյն. կեցո զմեզ:
Սար. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր
աղաչեսցուք, ընկալ կեցո եւ ողոր-
մեա՛. Օրհնեա Տէր:

Քահ. Օրհնութիւն եւ փառք. .

Դպ. Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Սար. Աստծ. երկիրպագեսցուք:

Դպ. Առաջի քո Տէր

Քահ. Տէր Աստգ.

[նստելու է]

ՃԵՇՈՒ ՇԱՐԱԿԱՆՔ

Գոչեայ երուսաղէմ գտէր ի մեռելոց
ալէլուիա, Եկայք ժողովուրդք եր-
գեցէք տեառն ալէլուիա, Փառք հօր
եւ որդւոյ Այծմ եւ միշտ. Յարուցե-
լոյն ի մեռելոց ալէլուիա, որ գալ-
խարհս լուսաւորեաց ալէլուիա:

ակ. Թագաւորեաց Աստուած ի վե-
րայ հեթանոսաց, Էւ լուսազարդեալ
պայծառացոյց սուրբ գեկեղեցի: Ժո-
ղովտւրդք զՔրիստոս բարերանեցէք:
Զգեցաւ Տէր զօրութիւն ընդ մէջ
իւրսմաւ, քանզի շիշոջ խայթոց մահ.
ժողո: Յարեաւ Աստուած եւ
տիեզերք ամենայն նորափետուր զար-
դարեցան, Էւ մանկունք հաղորդեցան
մարմնոյ եւ արեան կենարարին, ժողո:

Սար. Օրհնեա՛ Տէր:

Քահ. Զի քո է կարողութիւն՝

Սար. Պաշխուէ:

Դպ. Սուրբ Աստուած, Սուրբ եւ հզօր
Սուրբ եւ անմտհ, որ յարեալ ի մեռե-
լոց ողորմեա մեզ (երեք անգամ)
Սար. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր
աղաչեսցուք:

Դպ. Տէր ողորմեա՛: Յ անգամ
Յիշեա տէր եւ ողորմեա Էւայն
Սար. Վասն խաղաղութեան ամենայն
աշխահի՝ եւ հաստատութեան սրբոյ
Եկեղեցւոյ զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն ամենայն սուրբ եւ ազգափոռ
Եպիսկոպոսաց զՏէր աղաչեսցուք:
Վասն Հայրապետին մերոյ Տեառն
[այս անուն) կենաց՝ եւ փրկութեան
հոգւոյ նորին, զտէր աղաչեսցուք
Սար. Օրհնեա՛ տէր:

Քահ. Զի ողորմած եւ

« նստելու ժամանակ »

Նպա աւուր պատշաճի ձաշու Գիրքք

եւ Աւետարան կը կարդացուի :
Դպ Փառք քեզ տէր Ա՛ստծ մեր :

Յոտնկայս Աւետարանը

ՀԱՆԳԱՆԱԿ ՆԻԿԻԱԿԱՆ

Հաւատամք ի միԱստուած ի Հոգւոյ
մենակալ, յԱրարիչն երկնի և երկրի
երևելաց և աներևութից :

Եւ ի մի տէր Յիսուս Քրիստոս յՈր-
դին Աստուծոյ, ծնեալն յԱռած . Հօրէ
միածին այսինքն քչութենէ Հօր :

Աստծ. Աստուծոյ՝ լոյս ի լուսոյ, Ած-
ճ մարիտ, յԱստուծոյ ճշմարտէ ծըն-
ունդ և ոչ արարած :

Նոյն ինքն ի բնութենէ Հօր՝ սրով ա-
մենայնինչ եղև յերկինս և ի վերայ
երկրի երեւելիք, և աներևոյթք :

Որ յաղագս մեր մարդկան և վասն
մերոյ վերկութեան՝ իջեալ ի յերկնից՝
մարմնացաւ, մարդացաւ, ծնաւ կա-
տարելապէս ի Մարիամայ սրբոյ կ'յ

սէն՝ Հոգւովն Սրբով :

Որով է առ մարմին, Հոգի եւ միտք
եւ զամենայն որ ինչ է ի մարդ, ճշ
մարտապէս և ոչ կարծիօք :

Չարչարեալ խաչեալ, թաղեալ յեր-
րորդ առուր յարուցեալ ելեալ ի եր-
կինս նվիրն մարմնով՝ նստաւ ընդ աջ
մէ Հօր :

Պալոց է նովին մարմնովն եւ փառօք
Հօր, ի դատեւ և զկենդանիս և զմեռ-
եալս : Որոյ թագաւորութեան ոչ գոյ
վախճան :

Հաւատամք և ի Սուրբ Հոգին՝ յս-
նեղն եւ ի կատարումն, որ խօսեցաւ
յՕրէնս եւ ի Մարգարէս և յԱւետա-
րանս :

Որ էջն ի Յորդանան քարոզեաց
զառաքեալն և բնակեցաւ ի սուրբն :

Հաւատամք և ի մի միայն Ընդհան-
րակա՞ն և Առաքելակա՞ն սուրբ եկե-
ղեցի :

Ի մի մկրտութիւն, յԱպաշխարու

թիւն, ի քաւութիւն և ի թողութիւն
մեղաց :

Ի Յարութին մեռելոց, ի Դատա-
տանն յաւիտենից հոգոյն և մարմնց
Արքայութիւն երկնից՝ և ի կեանս
յաւիտենականս :

Իսկ որք ասենն՝ էր երբեմն յոր-
ժամ ո՛չ էր Որդին, կամ էր երբե-
մն յորժամ՝ ոչ էր Սուրբ Հոգին, կամ
թէ ոչ էից եղեն կամ յայլմէ էութե-
նէ ասեն լինիլ զՈրդին Աստուծոյ և
կամ զՍուրբ Հոգին. և թէ փոփոխե-
լիք են կամ այլայլելիք, զայնպիսիսն
նզովէ կաթողիկէ և Առաքելական Ս.
Եկեղեցի :

Սար. Օրհնեա՛ Տէր :

Քա՛հ. Իսկ մեք փառաւորեսցուք...

Սար. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր
աղաչեսցուք :

— Դպ. Ամէն Տէր ողորմեա :

Սար. Եւ եւս հաւատով աղաչեսցուք
և խնդրեսցուք ի Տեառնէ Աստուծոյ

և ի Փրկչէն մերմէ Յիսուսէ Քրիստոս-
ոէ ի ժամուս պաշտաման և աղո-
թից, զի արժանի ընդունելութեան
արասցէ :

— Դպ. Կեցո՛ Տէր :

— Դպ. Շնորհեա՛ Տէր : Շնորհեա՛ Տէր,
Շնորհեա՛ Տէր. Շնորհեա՛ Տէր :

— Դպ. Քեզ Տեառնդ յանձն եղիցուք :

— Դպ. Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛

Տէր ողորմեա :

Սար. Օրհնեա՛ Տէր :

Քա՛հ. Որպէս զի արժանաւորք...

— Դպ. Եւ ընդ հոգւոյդ քում :

Սար. Աստուծոյ երկրպագեսցուք :

— Դպ. Առաջի քո Տէր :

Քա՛հ. Խաղաղութեամբ քով...

Սար. Օրհնեա՛ Տէր :

Քա՛հ. Տէր Աստուած օրհնեսցէ՛...

— Դպ. Ամէն :

(Նստելու ժամանակ)

Սար. Մի՛ ոք յերեսայից, մի՛ ոք ի
թերեհաւատից, և մի՛ ոք յաղաչխա-

րողաց եւ յանմաքրից մերձեացի յԱստ
ուածային խորհուրդս :

— Դպ . Մարմին տէրունական եւ Արիւն
փրկչական կայ առաջի , երկնային զօ-
րութիւնքն աներեւոյթք երգեն եւ
առնեն անհանգիստ բարբառով . Սո՛ւրբ
Սո՛ւրբ , Սո՛ւրբ , Տէր զօրութեանց :

Սար . Սաղմոս ասացէ՛ք Տեառն Աս-
տուծոյ մերում դ՛պիրք ձ ա յ ն իւ
քաղցրութեամբ զերգս հոգեւորս :

Սարկաւագունք կը կատարեն վերո-
րերումը եւ դպիրք կ՛երգեն Սրբասա-
ցութիւնն ըստ պատշաճի աւուր :

ԿԻՐԱԿԷԻ , ԵԿԵՂԵՅԻՆՅ , ՀՐԵՇՏԱԿԱՅ

Հրեշտակային կարգաւորութեամբ
լցեր Աստուած . դքս՝ սուրբ զեկեղեցի :
Հազարք հազարաց հրեշտակապետք
կան առաջի քո . եւ բիւրք բիւրոց հը-
րեշտակք պաշտեն զքեզ Տէր , եւ ի
մօրդ կանէ հաճեցար ընդունիլ զօրհ-

նութիւն : Զայնիւ խորհրդականաւ ,
սուրբ , սուրբ , սուրբ , Տէր զօրութեան .
Սար . եւ եւս խաղաղութեան զՏէր
աղաչեացուք :

Դպ . Տէր ողորմեա :

— Սար . եւ եւս հաւատով եւ սրբու-
թեամբ կացցուք յաղօթս առաջի սըր-
բոյ սեղանոյս Աստուծոյ ահիւ : Մի՛
խճղիւ եւ դայթակղութեամբ , մի՛
նենգութեամբ , խորամանկութեամբ ,
մի՛ պատրանօք եւ խարէութեամբ :

Դպ . Կեցո՛ Տէր եւ ողորմեա :

Սար . Օրհնեա՛ Տէր :

(յօանկայո)

Քա՛հ . Շնորհօք եւ մարդաս . . .

Դպ . եւ ընդ հոգւոյդ քում :

Սար . Աստուծոյ երկրպագեացուք :

Դպ . Առաջի քո Տէր :

Սար . Ողջո՛յն տո՛ւք միմեանց ի
համբոյր սրբութեան եւ որք ոչ էք
կարողք հաղորդիլ Աստուծային խոր-
հրդոյս՝ առ դրունս ելէ՛ք եւ աղօթե-

դէ՛ք:

Դպ. Քրիստոսի մէջ մեր յայտնեցաւ
Որ էնն Աստուած աստ բազմեցաւ:
Խաղաղութեան ձայն հընչեցաւ Սուրբ
ողջունի հրաման տուաւ: Եկեղեցիս
մի անձն եղեւ. Համբոյրս յօդ լրման
տուաւ: Թշնամութիւնն հեռացաւ.
Սէր յընդհանուրս սիրեցաւ: Այդ պաշ
տօնեայք բարձեալ զձայն, աս'ւք օրհ
նութիւն ի մի, բերան: Միտանական
Աստուածութեան որուն Սրովբէքն են
սրբարան:

Սար. Ահիւ կացցուք երկիւղիւ կաց
ցո՛ւք, բարեւք կացցուք, եւ նայե
ցարուք զգոռչութեամբ:

Դպ. Առ քեզ Աստուած:

Սար. Պատարագ Քրիստոս մատչի
անարատ գառն Աստուծոյ:

Դպ. Ողորմութիւն եւ Խաղաղու
թիւն եւ պատարագ օրհնութիւն:

Սար. Օրհնեա՛ Տէր:

Քահ. Շնորհք, Սէր.

Դպ. Ամէն եւ բնդ հոգւոյդ քում:
Սար. Զգրուես, զգրուես, ամենայն
խեղատութեամբ եւ զգոռչութեամբ:
Ի վեր բնձալեցուցէք զմիտս ձեռ
Աստուածային երկրէջիւ:

Դպ. Առնի՛մք աս քեզ՝ Տէր ամենա
վաղ:

Սար. Եւ դո՛ւ հացսդուք զՏեառնէ
քորտով սրտիւ:

Դպ. Աքծան եւ իրա՛ւ:

Սար. Օրհնեա՛ Տէր:

Քահ. Եւ բնդ Սեղովրէն

Դպ. Սո՛ւք, Սո՛ւք, Սո՛ւք, Տէր
պօրութեանց. լի ձն երկիրք եւ երկիր
սիստեք քո: Օրհնութիւն ի բարձունս
զօրհնեալ օր եկի՛ր եւ գալոցդ եւ ան
սումբ Տեառն: Ողաճեալ ի բարձունս

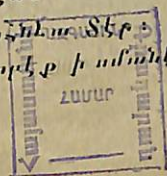
Սար. Օրհնեա Տէր:

Քահ. Առէք, կեքէ՛ք.

Դպ. Ամէն:

Սար. Օրհնեա Տէր:

Քահ. Սրբէք ի ամենէ.

— Դպ. Ամէն. Հայր երկնաւոր, որ զՈր
դիպ քո ետուր ի մահ փառն մեր պար
տապան պարտեաց մերոց. հեղմամբ
արեան սորա աղաչեմք զքեզ, ողոր-
մեա՛ լ քո բանաւոր հօտի:

Սար. Օրհնեա՛ Տէր:

Քահ. Եւ զքոյս ի քոյոց՝ - -

— Դպ. Յամենայնի օրհնեալ ես, Տէր
օրհնեմք զքեզ. զսվեմք զքեզ. զս-
հանամք զքէն. աղաչեմք զքեզ, Տէր
Աստուած մեր:

Սար. Օրհնեա՛ Տէր:

Քահ. Խաղաղութիւն ամենեցուն:

— Դպ. Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Սար. Աստուծոյ երկիրպաղեսցաւք:

— Դպ. Առաջի քո Տէր: Որդի՛ Աստու-
ծոյ, որ պատարագեալ Հօր ի հաշտու-
թիւն, Հաց կենաց բաշխիս ի մեզ. հեղ-
մամբ արեան քո սուրբ, աղաչեմք
զքեզ. ողորմեա՛ արեամբ քով փրկեալ
հօտի:

Սար. Օրհնեա՛ Տէր:

Քահ. Որպէս ղի եղեցի...

— Դպ. Հոգի՛ Աստուծոյ, որ զփառակ
ցի քո զխորհուրդ իջեալ ի յերկնից
կատարես ի ձեռս մեր. հեղմամբ ար-
եան սորա աղաչեմք զքեզ, հանդձ՛ր ըզ
հոգիս մեր նրնջեցելոցն:

Սար. Օրհնեա՛ Տէր:

Քահ. Ընդ որս եմեզ...

— Դպ. Յիշեա՛ Տէր ե ողորմեա՛:

Քահ. Աստուածածնին որբոյ.

— Դպ. Յիշեա՛ Տէր ե ողորմեա՛:

Սար. Առաքելոց սրբոց մարգարէից
վարդապետաց, մարտիրոսաց, և ամե-
նայն հայրապետաց սրբոց: Առաքելա-
դործ եպիսկոպոսաց, երիցանց, ուղ-
ղափառ սարկաւաղաց, և ամենայն որ-
բոց, եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատա-
րագ ըս աղաչեմ:

— Դպ. Յիշեա՛ Տէր ե ողորմեա՛:

Սար. Օրհնեալ, գովեալ և փառա-
ւորեալ հրաշալի և աստուածաղարդ
Յարութեանն Քրիստոսի երկիրպաղա-
նեմք:

— Դպ. Փա՛ռք Յարութեան «կամ՝ Տէրութեան» քո Տէր :

«նստելու ժամանակ»

Սար. Առաջնորդացն՝ մերոց և առաջին Լուսաւորչացն՝ սրբոց Թադէոսի և Բարդղղիմէոսի Առաքելոցն և Գրիգորի Լուսաւորչին :

— Դպ. Յիշեա՛ Տէր և ողորմեա՛ :

Սար. Միանձնացելոց սրբոց առաքինաւէր և առտուածուսոյց կրօնաւորացն, Պօղոսի, Անտօնի, Պօղայ, Մակարայ . . .

— Դպ. Յիշեա՛ Տէր և ողորմեա՛ :

Սար. Թադաւորաց հաւատացելոց սրբոց՝ Արքաթու, Կատանդիւմ, Սիւրգատայ և Թէոդոսի . . .

— Դպ. Յիշեա՛ Տէր և ողորմեա՛ :

Սար. Ընդհանուր ամենայն հաւատացելոց, արանց և կանանց, ծերոց և տղայոց, և ամենայն շափու հաւակի հաւատով և սրբութեամբ ի Քրիստոս նընջեցելոց, եղիցի յիշատակ ի

սուրբ Պատարագս աղաչեմք :

— Դպ. Յիշեա՛ Տէր և ողորմեա՛ :

Սար. Օրհնեա՛ Տէր :

Քահ. Եւս առաւել . . .

Սար. Գոհութիւնն եւ փառաբանութիւնն մատուցանեմք քեզ, Տէ՛ր Առաւած մեր, զառն սուրբ և անմահ պատարագիս որ ի վերայ սրբոյ սեղանոյս : Զի զոս՝ մեզ ի սրբութիւն կենդանութեան պարգեւեցեր : Սովուշնորհեա՛ զսէր, զհաստատութիւնն եւ զըղձալի զխաղաղութիւնն ամենայն աշխարհի, սրբոյ Եկեղեցւոյ եւ ամենայն ուղղափառ եպիսկոպոսայ : Եպիսկոպոսապետին մերոյ և պատուական Յ Հայրապետին ամենայն Հայոց տեառն (---) Կաթողիկոսին : Եւ հաստահիմն պահպանեա ընդ հովանեաւ զՀանրապետութիւն Ազգիս Հայոց եւ զԱռաջնորդն վիճակիս . . . : Եւ Քահանայիս որ զպատարագս մատուցանէ : Եւ վասն զօրութեանց եւ յաղթու-

Թեանց թագաւորաց քրիստոնէից եւ
 իշխանացն բարեպաշտից: Աղաչեսցուք
 եւ խնդրեսցուք եւ վասն հոգւոցն
 և շնորհացն: Եւս առաւել վասն հան-
 դուցեալ բարեհապետացն մերոց, եւ
 շինողաց սրբոյ Եկեղեցւոյս եւ որք ընդ
 հովանեաւ սորին են հանդուցեալ: Ա-
 դատութիւն եղբարց մերոց զերեւոյց,
 եւ շնորհ սուաջիկայ ժողովրդեանս:
 Հանգիստ հաւատով եւ սրբութեամբ
 ի Քրիստոս կատարելացն, եղիցի՝ յիշա-
 տակ ի սուրբ Պատարագս աղաչեմք:

Դպ. Ըստ ամենայնի եւ յաղագս ամե-
 նեցուն:

Սար. Օրհնեա՛մ՝ Տէր:

Դպ. Ամէն եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Սար. Ամէն Եւ եւս խաղաղութեան
 զՏէր աղաչեսցուք:

Դպ. Տէր ողորմեա՛մ:

Սար. Ամենայն սրբովք, զորս յիշա-
 տակեցաք, եւս առաւելապէս զՏէր
 աղաչեսցուք:

Դպ. Տէր ողորմեա՛մ:

Սար. Վասն մատուցեալ սուրբ եւ
 Աստուածային անմահ Պատարագիս,
 որ ի վերայ սրբոյ Սեղանոյս. զՏէր
 աղաչեսցուք:

Դպ. Տէր ողորմեա՛մ:

Սար. Որպէս զի Տէր Աստուած մեր
 որ ընկալաւ զսա ի սուրբ յերկնային եւ
 յիմանալի իւր մատուցարանն, զփոխա-
 նակն առաքեսցէ աս մեզ զշնորհս եւ
 զպարգեւս Հոգւոյն Սրբոյ զՏէր ա-
 ղաչեսցուք:

(յօտնկայս)

Դպ. Տէր ողորմեա՛մ:

Սար. Ընկալ կեցս եւ ողորմեա՛մ եւ
 պահեա՛մ զմեզ Տէր քոյին շնորհիւ:

Դպ. Կեցո՛ւ Տէր եւ ողորմեա՛մ:

Սար. Ձամենասրբութիւն զԱստուա-
 ծածինն եւ զմիշտ կոյսն Մարիամ՝
 հանդերձ ամենայն սրբովք յիշեալով-
 զՏէր աղաչես:

Դպ. Յիշեա Տէր եւ ողորմես:

Սար. Եւ ԼԵՍ միտրան զանն :

Դպ. Տէր ողորմեա՛ :

Սար. Զանձինս մեր Եւ զմիմեանս :

Դպ. Քեզ Տեոսեզ յանձնեզի :

Սար. Ողորմեաց մեզ Տէր Ասած :

Դպ. Տէր ող. Տէր ող. Տէր ող :

Սար. Օրհնեա՛ Տէր :

Քահ. Եւ անոր մեզ :

Դպ. Հայր մեր որ յերկինս, ոտքք Եւ
զիցի անունքս, Եկեացէ արքայութիւն
քո, Եղեցին կամք քո, որպէս յերկինս
Եւ յերկրի: զՀաց մեր հանապազորդ,
անոր մեզ այսօր: Թող մեզ զպարտիւ
մեր որպէս Եւ մեք թողունք մերոյ
պարտապանաց. Եւ միտանիր զմեզ ի
փորձութիւն. այլ փրկեա՛ ի շարէ :

Պար. Օրհնեա՛ Տէր :

Քահ. Զի քո է արքայութիւն :

Դպ. Եւ ընդ հոգւոյդ քուս :

Սար. Աստուծոյ Երկիրպապեացութիւն :

Դպ. Առաջի քո Տէր :

Սար. Օրհնեա՛ Տէր :

Քահ. Քրիստոս, Յիսուս :

Սար. Պառախոս մէ՛ :

Քահ. Ի որդութիւն Սրբոյ :

Դպ. Միայն սուրբ, միայն Տէր, Յի-
սուս Քրիստոս, իմաստ Աստուծոյ Հօր,
Ամէն :

Սար. Օրհնեա Տէր :

Քահ. Օրհնեալ Հայր :

Սար. Օրհնեա՛ Տէր :

Քահ. Օրհնեա Որդիդ Սուրբ :

Դպ. Ամէն :

Սար. Օրհնեա՛ Տէր :

Քահ. Օրհնեալ Հոգիդ Սուրբ :

Դպ. Ամէն :

Սար. Օրհնեա՛ Տէր :

Քահ. Օրհնութիւն Եւ փա՛ռք :

«Աստուծո ժամանակ»

Դպ. Ամէն. Հայր Սուրբ, Որդիդ
սուրբ. Հոգիդ Սուրբ : Օրհնութիւն
Հօր Եւ Որդւոյ Եւ Սրբոյ Հոգւոյն. այ-
լով Եւ միշտ Եւ յաւիտեանս յաւիտե-
անս. Ամէն :

Մար. Օրհնեա՛մ Տէր:

Քա՛հ. ի Սո՛ւրբ, ի Սո՛ւրբ:

ՄԱՂԹԱՆՔ ՏԵՐ ՈՂՈՐՄԵԱՅԻ

— Տէր ողորմեա, և անդամ:

Յիսուս Բրիատոս ի մեզ զթա՛
ցթուեալ զարդ իս քո ժողովեալս,
աւրախութիւն զմեզ զոչեա, և
և ի բարին առաջնորդեա:

Արի Աստուած Հարցն մերոց,
որ ապաւէնդ ես նեղելոց
Հաս օգնութիւն ծառայից քոց
էր օգնական ազգիս Հայոց:

Ամենասուրբ երբորդ սթիւն
Տուր աշխարհիս խաղաղութիւն,
եւ հիւանդաց առօգնութիւն,
Ազգիս Հայոց ազատութիւն:

Աստուածածին քեզ ունինք յոյս,
Բարեխօսեա մոլորելոցս,
եւ ողորմեա Տէր իմ Յիսուս
Հոգւով մաօք կորուսեալս:

Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա
Յիսուս Փրկիչ մեզ զօրմեա,

Մար. Միջնորդութեամբ Ա. եւ ան-
մահ եւ կենարա պատարագ իս:

— Դպ. Ընկեալ Տէր եւ ողորմեա:

Մար. Սաղմոս ասացէ՛ք Տեառն Աս-
տուծոյ մերում, դպի՛րք ձայնիւ քաղ-
ցրութեամբ զերգս Հոգեւորս: Զի
ամա լայն են սաղմոսք եւ օրհնու-
թիւնք ալելուք եւ երգք Հոգեւորք:
Պաշտօնեայք, Հանդերձ երգովք սաղ-
մոս ասացէ՛ք, եւ զՏէր յերկինս օրհ-
նեցէք:

(յսանկալս)

— Դպ. Բրիատոս պատարագ եալ, բաշ-
խի ի միջի մերում. Ալէլուեա:

ԶՄարմին իւր տայ մեզ կերակուր,
եւ Սուրբ զկրիւն իւր ցօղէ ի մեզ.
Ալէլուեա:

Մատի՛ք տու Տէր եւ անէ՛ք զլոյս.
Ալէլուեա:

Ճաշակեցէ՛ք եւ տեսէ՛ք զի քողցր է
իւր. Ալէլուեա:

- Օրհնեցէ՛ք զՏէր ի յերկինս . Ալէ :
- Օրհնեցէ՛ք զնա ի բարձունս . Ալէ :
- Օրհնեցէ՛ք զնա ամենայն հրեշտակք նորա . Ալ էլուեա :

- Օրհնեցէ՛ք զնա ամենայն զօրու-
թիւնք նորա . Ալ էլուեա :

Սար . Երկիր զի՛ւ եւ հաւատով յա-
ռա՛ջ մատի՛ք, և սրբութեամբ հաղոր-
դեցաբո՛ւք :

- Դպ , Աստուած մեր եւ Տէր մեր, ե-
րեւեցաւ մեզ . օրհնեա՛լ եկեալ ան-
ւամբ Տեառն :

Քա՛հ . Կեցո՛՛ Տէ՛ր :

- Դպ . Լիցա՛ք ի բարութեանց քոց Տէր
հաշտելով զՄարմին քո եւ զԱրիւն-
ժա՛ւք ի բարձունս . Կերակրող իդ ըզ-
մեզ . առաքեա՛լ ի մեզ զհոգեւոր քո
զօրհնութիւն : Փա՛ւք ի բարձունս
կերակրողիդ զմեզ :

Սար . Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր
աղաչեցաւք :

Նպ . Տէր ողորմե՛ա :

Սար . Եւ եւս հաւատով ընկալեալք
յԱստուածային , սուրբ , երկնային ,
անմահ , անտրատ եւ անապական խոր-
հրդոյս , զՏեառնէ գոհացուք :

- Դպ . Գոհանամք զքէն , Տէ՛ր, որ կե-
րակրեցեր զմեզ յանմահական Սեղանոյ
քոյ : Թաշխելով զՄարմինդ և զԱրիւ-
նըդ ի փրկութիւն աշխարհի, և կեանք
անձանց մերոց :

Սար . Օրհնեա՛՛ Տէր :

Քա՛հ . Որ օրհնես զայնսով . . .

- Դպ . Օրհնեալ է Աստուած :

Քա՛հ . Կեցո՛՛ զԺողովուրդս քո ,

- Դպ . Ամէն :

Քա՛հ . Սրբեա՛՛ զսոսա . . .

- Դպ . Ամէն :

Քա՛հ . Զխաղաղութիւն պարգեւեա՛

- Դպ . Ամէն :

Քա՛հ . Զի ամենայն տուրք . . .

Դպ . Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ
այսմհետէ մինչեւ յաւիտեան : -երի-
սս կրկնելով - :

Քահ. Կատարումն օրինաց ...

Սար. Օրթիք:

Քահ. Խաղաղութիւն Ամենեցուն...

— Դպ. Փա՛ռք քեզ Տէր Աստուած մեր:

Սար: Սուրբ Խաչիւս աղաչեցուք
զՏէր լի սովաւ փրկեցէ՛ղ զմեզ ի մե-
ղաց, եւ կեցուցէ՛ չնորհիւ ողորմու-
թեան իւրոյ, ամենակալ Տէր Աստուած
մեր կեցո՛ւ եւ ողորմեա՛ւ:

Քահ. Պահպանիչ եւ յոյս...

— Դպ. Օրհնեցից զՏէր յամենայն ժամ
օրհնութիւն նորա ի բերան իմ:

Քահ. Օրհնեա՛լք եղիբուք...

Ա. ԵՐԳԵՅՈՂՈՒԹԻՒՆՔ

Ա. Թ. Ա. Ի. Օ. Տ. Ե. Ա. Ն.

ԵՐԳ. Ս. ՆԵՐՍԷՍԻ

Յիշեցուք ի զիշերի զանուն քո
Տէր:

Բղխեցեն սիրտք մեր զբան բարի.
եւ լեզուք մեր պատմեցեն զգործս
երկնաւոր թագաւորիդ:

Ի միջ զիշերի յարուցեալ խոստո-
վանեցուք զքեզ Տէր:

Զաղօթս մեր տացուք քեզ Տէր, ի
դաւիթս քո ի մէջ նոր երուսաղէմի:

Ի զիշերի համբարձցուք զձեռս մեր
սրբութեամբս քեզ Տէր:

Ի ձայն զոհութեան ամենայն հո-
գիք օրհնեցէ՛ք զՏէր:

Վ. Զարթ՛իք փառք մի, զարթ՛իք.
եւ զարթեալց առաւօտուց. ալէ-
ւ իս:

Զարթի՛ք ընդ գութարթուհս , ման-
կունք վերինն Սիօնի . ալէլուիա :

Զարթի՛ք սրգիք լուսոյ , ի յօրհնու-
թիւնն Հօրն լուսոյ . ալէլուիա :

Զարգի՛ք երկիրագոցուք և արտառ-
ուօք զայս անասնոցուք , ալէլուիա :

Փ . Զարթի՛ր , ընդէ՛ր ննջես , Տէր ,
մի՛ մերժեր զմեզ իսպառ :

Արի՛ Տէր օգնեա՛ մեզ , տայուք առ-
օւանդ քում գիտնս :

Այժմ՛ և յաւէտ . Հօր և Որդւոյ , և
սուրբ Հոգւոյն . ամէն :

Յաւիտեանս յաւիտենից , ամէն :

Ալէլուիա , ալէլուիա , ալէլուիա :

Ամէն . ալէլուիա , ալէլուիա , ալէ-
լուիա :

Առաւօտ լուսոյ , արեգակն արդար ,
սու իս լոյս ծագես : Բղիսումն ի Հօրէ ,
բղիսեա ի Հոգւոյս , բանքեզ ի Հոգւոյս :

Գանձդ ողորմութեան , գանձիդ
ծածկելոյ , գտող զիս արա : Դուռն ու
դուռնութեան , դաւանողիս բոց , դաւ-
անցո վերնոցն :

Նորբեակ միտ թիւն , և զիւրոյ խնամոյ
և ինձ ողորմես : Զարթի՛ր տէր , յօր-
հնէլ , գարթիս զթմբեայս , զութարգնոց
նմանիլ :

Էդ Հայրն անսկիզբն , էակից Որրի
է միշտ Սուրբ Հոգի : Ընկալ զիս գր-
թաց , ընկալ աղորմած , ընկալ մար-
դ տաէր :

Թագաւոր Փառաց , թողութեանց
տուող , թո՛ղ ինձ զյանձնես : Ժողով-
ոյ և արեւոյ , ժողովես և զիս , ժողո-
ւոյս անդառնկաց :

Ի քէն Տէր հայցեմք ի մարգարայրէդ
ի՛նձ բեղիւթիւն : Լիք Լեւոնք մեռե-
լոյս , լոյս թաւարելոյս , լուծանող
ցաւոյս :

Որհնէրդ ոց զիտող , խաւարիս շնորհ-
մա , խորհուրդ լուսաւոր : Մնանդ հօր
Փոքոյ , ծածկելոյս տառեւրաւ , ծագես
սոյս փառաց :

Կենսարար փրկիչ , կնցո զմեռելոյս ,
նշանալոյս ցոյցեալս : Հաստեա հաւա-

տով, հաստատեալ յուսով, հիմնեցա
սիրով:

Չայնիւս ոգաշեմ, ձեռքս պաղա-
տիմ, ձեր բարեաց շնորհեա: Դամպո-
րամբ լուսոյ. գնեալար ճարտար,
զսղեալս ամբացո:

Ճառագայթ փառաց, ճանապարհ
ինձ ցոյց, ձեպել ի յերկինս: Միամ ինդ
հօր, մոյճ գիտ յառադատա, մարտը
հարսանեացդ:

Յարժամ գաս փառօր, յահադին յու-
սուրբ, լիջեա գիտ Քրիստոս: Նորոգող
բարեաց նորոգեա և գիտ, նորոգ զար-
դարեա: Շնորհատու բարեաց. շնորհ-
եադ թողութիւն: Շնոր. գթաւութի-
ն. Բարեացոյ Տէր, ողորդ թրկութեամբ,
սյր վասն եմ իսուդ: Չար մշակողին,
չար սերմանց նորինչորացս բզպրա
ուղն: Պարգեւիչ բարեաց, պարգեւեա
իմոց, պարտեացս թողութիւն:

Չուր շնորհեա աչացս, ջերմ հեղուլ
դարտօր, ջնջել զյառնցանս: Ռեաինդ
քաղցու, սամ հողույս արրո, սաշ

ցոյց ինձ լուսոյ:

Մէր անուն Յիսուս, սիրով քո ձմի-
կա, սիրա իմ քարեղէն: Վասն գթու-
թեան, վասն ողորմութեան, վերստին
կեցո:

Տենջալույդ տեղեամբ, տուր ինձ
յագեալ, Տէր Յիսուս Քրիստոս:
Բարունդ երկնաւոր, բաւեա զաշակեր
տըս, բամից երկնայնոց:

Յողարեան քո Տէր, ցօղեա ի հողիս
ցնձացէ անձն իմ: Իլեճեալս մեղօր,
իլեճեալ աղաշեմ, լիւսել ինձ բարիս:

Փրկիչ բոլորից, փութա գիտ փրկել,
փորձութեանց մեղաց: Քաւիչ յանձա-
նաց, քաւեա զօրհնարանս, քեզ երգել
գիտոս:

ԱՇԽԱՐՀ ԱՄԵՆԱՅՆ

Աշխարհ ամենայն, առ իս նայեցեալ
ախտակից լերուք, բանամ զչրթունս
որառ իմ լեզուս, բողոքեմ զան-
իմ Տէրողորմեա, Տէր ողորմեա,
ո ողորմեա:

Քոյդ եղէ մեզաց զսոյդ կորուսեալ ,
զուր՝ ինձ փորեցի , զաւեցի զանձն իմ ,
զաւաճանեցի , զարան գործեցի , Տէր
ողորմեա :

Երբեմն էի լոյս ևսցժմ՝ խաւար ևւ
ստուեր մահու զի արդ պատմեցից ,
զթիւ մեզաց իմաց , զի բազում են
յոյժ . Տէր ողորմեա :

Երկինք և երկիր , ևկայք սղբացէք
եղկեկի զանձն իմ : Ընտրեցի զչարն ըն-
կալայ կամաւ , ըզհոյլըս մեզաց , Տէր
ողորմեա :

Սիրով ցանկութեան , սաստիք բար-
կութեան , սիրտ իմ՝ խոցեալ է վիրօք
յանձանաց , վշտանայ հոգիս վարանե-
ալ չըջիմ , Տէր ողորմեա :

Տիրեցին ինձ՝ չարք , տարագիր հա-
նին , տիրական գրկացն , բարեւնույն
բարեւոյ , բախճական ձայնին բոտինո
ոչ լուայ , Տէր ողորմեա :

Ցանկութիւն չարեաց , ցանկալի զի-
մօք , ցաւեցոյց զաչս իմ , իւրաքան-

ջլւքոց , իւրամամբ խուան ախախց ,
ւիւծեալ է հոգիս Տէր ողորմեա :

Փռւթացիր անձն իմ փախչիլ ի չար-
եաց , փափաքիլ բարեաց , քեզ միշտ
մերձ ճանիր , քուն մահու եկեալ քրն
նոզ դատաւոր , Տէր ողորմեա :

Աստղածածնին բարեխօսութեամբ
յիշեա Տէր և ողորմեա :

Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ . ի յոյ-
սրմ հետէ , մինչեւ յաւիտեան :

Օրհնեցէ՛ք մանկունք զՏէր . և օրհ-
նեցէք զանուն Տեառն : Եղիցի անուն
տեառն օրհնեալ յոյսմ հետէ մինչեւ ի
յաւիտեան : Յարեւելից մինչ ի մուտս
արեւու օրհնեալ է անուն Տեառն ի
յոյսմ հետէ մինչեւ ի յաւիտեան :

Փառք և երկրպագութիւն Հօր ևւ
Որդւոյ ևւ սրբոյ հոգւոյն . այժմ՝ ևւ
միշտ ևւ յաւիտեանս յաւիտենից ամէն
ի յոյսմ հետէ մինչեւ ի յաւիտեան :

Արի՛ Տէր օգնեա՛ մեզ , ևւ փրկեա՛
զմեզ վտան անուն քո :

Սրի՛ և մի՛ մերժեր զմեզ . իսպառ
վանն անուան քո :

Թագաւորեացէ՛ Տէր յաւիտեան՝ Աստ
ուած քո Սիօն , յազգէ՛ յազգ : Օրհնեա՛
ւնձն իմ զՏէր , օրհնեցից զՏէր ի կեն-
դանութեան իմոյ :

Սար Օրթի : Եւայլն :

Փա՛ռք յարութեան քո Տէր , ո՛չ դա-
դարեցայց Քրիստոս օրհնել զքեզ զա-
մենայն աւուրս կենդանութեան իմոյ :

Եւ ոչ դադարեցայց Փրկիչ , Փառա-
ւորել զքեզ զամենայն աւուրս կեն-
դանութեան իմոյ :

Ի զիշերի համբարձէք . զձեռս ձեր
ի սրբութիւն , և օրհնեցէք զՏէր :

Աստ օրհնեցէք ամենայն ծառայք
Տեառն , զՏէր ի սրբութիւն , և օրհնե-
ցէք զՏէր :

Լուսապայծառ հրեշտակք նստելով
ի կենսատու զերեզմանին . և աւետիք
կանանցն յարեաւ Աստուած :

Փառք ի Թարձուին Աստուծոյ . և յեր
կիր խաղաղութիւն , ի մարդիկ հաճու-
թիւն : Եւ օրհնութիւն քեզ ի բարձու-
նքս . օրհնեալ ես Տէր Աստուած մեր .
օրհնեմք զքեզ եւ գովեմք զքեզ :
Խոստովանիմք Տէր զքեզ եւ երկիր-
պագանեմք քեզ . փառաւորեմք բզ-
քեզ . գոհանամք Տէր , զքէն վասն մե-
ծի փառաց քոց : Տէր թողաւոր սու-
րբ երկնային . Աստուած եւ հայր ա-
մենակայ : Տէր եւ սրգի հօր միածին
Յիսուս Քրիստոս եւ սուրբ սրգի : Տէր
Աստուած գառն Աստուծոյ եւ սրգի
հօր . սր առեր զմեք ձի կուսէն :
Ոգորմեցար բարձեր զմեզս աշխարհի
և արդ բնկալ զաղաչանս մեր : Սուրբ
որ նստիս բնդ աջմէ հօր , ողորմեաց
մեզ : Զի դու միայն սուրբ . դու միայն
բարձրեալդ ես , դու միայն Տէր մեր
Յիսուս Քրիստոս : Տէր և հոգիդ սուրբ
որ ի փառս Աստուած բնդ հօր . Ամէն :
Եւ յամենայն ժամ օրհնեմք զքեզ .
Տէր և գովեմք զանուն սուրբ քո , յա-

ւիտեան եւ յաւիտեանս յաւիտենից : Արժանի արա Տէր . զօրս զայս խաղաղութեամբ . եւ առանց մեղաց պահեալ զմեզ : Օրհնեալ ես Տէր Աստուած հարցն մերոց . զովեալ եւ փառաւորս եալ է անունս սուրբ քո յաւիտեանս : Ամէն : Օրհնեալ Տէր առա՛ ինձ զարդարութիւնսքս - երիցս կրկնեալ : Տէր ապաւնդ եղեր մեր յազգէ յազգ : Եւ ապաշեմ , Տէր ողորմեա՛ ինձ եւ բժշկեալ զանձն իմ . եւ մեղայ քեզ : Ցո՛յց մեղ Տէր զողորմութիւնսքս . եւ զփրկութիւնսքս տո՛ւր մեզ : Տէր ողորմութիւն քո յաւիտեան . զգործս ձեռաց քոց մի անտես առներ : Տէր իմ զքեզ ապաւնէն ինձ արարի . սուս՛ ինձ առնել զկամս քո , զի դու ես Աստուած իմ : Ի քէն է Տէր աղբիւր կենդանութեան . եւ լուսով երեսաց քոց տեսանեմք ըզլոյս : Ծագեա՛ զողորմութիւնսքս՝ օրք ճանաչեն զքեզ Տէր :

Զյարութիւն զփրկչին օրհնեացուք ,

զփրկչին մեքոյ օրհնեն սուրբ զյարութիւն :

Յարեաւ Աստուած . եւ ցրուեցան տե՛մենայն թշնամիք նորա :

Սաշի . Եւտուր երկիւղածաց քոց նըշան , զի ապրեացին յերեսաց աղկաւն :

Որպէս փրկեցանս սիրելիք քո - կեցոսաշով քով եւ լուր մեզ :

Սուրբ Աստուած , սուրբ եւ չօր , սուրբ եւ անմահ սր . . . վասն մեր , ողորմեա՛ մեզ : - երիցս կրկնեալ -

Փառաւորեալ եւ օրհնեալ միշտ սուրբ Հոյս զԱստուածածին , Մարիամ մայր Քրիստոսի , մատոյց սուրբ աշխատեալ մեր սրդւոյ քո եւ Աստուծոյ մերոյ :

Եղիցի՛ անուն Տեառն օրհնեալ , յայտարմհեալ մինչ եւ յաւիտեան :

Օրհնեցէ՛ք մանկուհիք զՏէր , եւ օրհնեցէ՛ք զանունն Տեառն :

Եղիցի՛ անուն Տեառն օրհնեալ , յայտարմհեալ մինչ եւ յաւիտեան :

Յարեալից մինչ եւ ի մահ տա արեալ

օրհնեալ է անուան տետուն :

Նստուցանէ զնոսա իշխանս՝ ընդ իշխանս ժողովրդեան իւրոյ :

Բնակեցուցանէ զամուշն ի տան ուրախամիտ . սրպէս մայր որդւովք բեր կրեալ :

Նորատեղեալ բանն յանէից ի քուկզբանէ զերկինս երկնից . և զերկնային զօրս անմարմնոց իմանալեացն զուարթնոց . և զգալի տարերց քառի՝ հակառակաց միաբանից . որով յաւէտ փառաբանի երրորդութիւն անճառելի :

Երեքսրբան մի տէրութիւն միով բնութեամբ աստուածութիւն . լոյսն որ տնեղ սրբաշական ասաց լինել լոյս եղական . զոր եւ ծագեաց յորն առաջին միաշարժ կիւրակէին , որով յաւէտ փառաբանի եր :

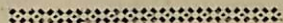
Բարունօրէն բացատրեսցուք զծածկեալ խորհուրդն ծանիցուք . զի լոյս անտես իմանալի մարութ հոգւոց տեսանելի . ի սոյն ծաղկաց միաշարժ

մեղյարութեան սուրբ ճառագայթ . եկայք փրկեալք ընդ զուարթնոյն տուք օրհնութիւն յարուցելոյն :

Սէրդ սիրով խոնարհեցար ի փրկութիւն մեր մարմնացար . նովին մարմնով խաչեցար ի գերեզման մահու եղար . այսօր յարեար աստուածաբար ի հրեշտակաց քարոզեցար . եկայք :

Էրեւեցար խնկարերիցն յողջոյն կենաց ուրախալից . և ի լերինն Գալիլիա առաքելոց մետասաննից . արժանացո ըզմեղ ընդ նոսին զքեզ տեսնել յօրն վերջին . եկայք փրկ :

Սիօնի սրգիք զարգիք հարսին լուսոյ տղք աւետիք . եթէ փեսայն քո յարուցեալ յողթեաց մահու իշխանութեամբ . սա պսակէ զքեզ փառօք եւ ընդ առաջ պճնեալ զարգիւք . երգեա երգ նոր յարուցելոյն ննջեցելոց կենաց պաղոյն :

Կ Ա Ն Ո Ն Խ Ա Չ Ա Հ Ա Ն Գ Ս Տ Ի

Ձօրութիւն սուրբ խաչի քո Քրիստոս
որ կանգնեցեր ի փրկութիւն աշխարհի.
սա պաշնայէ զմեզ յամենայն փորձութենէ :

Քանզի ի սմա բարձրացար Աստուած
և ի սմա հեղեր զպատուական սուրբ
դարիւնդ սա պաշնայէ զմեզ :

Եւ զքո միւսանգամ զգալուող նրա
չանու խաչի քո ցուցեր աշխարհի. Սա
պաշնայէ :

Որ եկիր ի փրկութիւն մարդ կան
ծննդ եամբ կոստին Մարիամու. և կենս
դանարար քո յարութեամբդ, հրաշխ
րեցեր զմահացեալքո ի յարութիւն
անմահութեան, զման սրոյ աղաչա
նօք մօլք քե կեցս զմեզ փրկի :

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն
սրբոյ :

Աս քեզ ապաւինիմք, ամենասրբու
հի. զերազոյն և հրաշալի և բաշխող

բարութեանդ, աղբււր և ստրուկայ
և հանգիստ աշխատելոց, և եղեր վե
րնկալ աստուածային բանին :

Դպ. Ամէն ալէլուեա, ալէլուեա, ա
լէլուեա : Յ անդամ :

Քահ. Օրհնացի և սրբեացի ջուրս
այս նշա : Եւ այլն Յ անդամ :

Դպ. Ամէն :

Քահ. Օրհնութիւն և փառք.

Տաճար են սուրբ հոգւոյն, կենդանի
սակերք սոցա հիւանդաց բժիշկ, աղա
չեացուք զոէր, խնայեա ի մեզ :

Սոքա են գեղ կենաց, պարգեւեալ
մեզ ի Քրիստոսէ ի բժշկութիւն, պատ
ուական սուրբ արեամբն իւրեանց :

Սա է կարապետ յաւոր զալստեան
փրկչին, և պաակ պարծանաց հաւա
սացելոց :

Սար. Վասն հիւանդաց : Եւ այլն :

ԵՐԳ ԿԻԲԱԿՆԱՄՏԻ

Ալէլուեա, Ալէլուեա.

Լոյս զուարթ սուրբ փառաց անմա

հի, Հօր երկնաւորի սրբոյ կենարարի
Յիսուս Քրիստոսի: Եկեալքս ի մտանել
տրեգականն, տեսաք զլոյս երեկոյիս:
Օրհնեմք ըզՀայր և զՈրդի և ըզսուրբ
Հոգիդ Աստուծոյ: Եւ ամենեքեան ա-
սեմք. ամէն: Արժանաւորեա զմեզ
յամենայն ժամ, օրհնել ձայնիւ երգով
զանուն փառաց ամենասուրբ՝ Երրոր-
դութեանդ: Որ տայ զկենդանութիւն
վասն որոյ եւ աշխարհս ըզքեզ փա-
ռաւորէ:

ՇԱՐԱԿԱՆ ԿԻՐԱԿՆԱՄՏԻ

Աձ. Սուրբ եւ Տէր զօրութեանց, սր
բնակեալդ եւ ի յերկինս, և բարեբա-
նիս ի սրբոց քոց: Երկնային զօրու-
թիւնք սերովքէք եւ քերովքէք ան-
կադար օրհնեն սուրբ զանունդ քո:
Քահանայք ընդ նոսին պաշտօնեայք և
ժողովուրդք, երկրպագեսցուք տէ-
րութեանդ քո: Լոյսդ սր յառաջ քան
յաւիտեանս ի Հօրէ առաքեցար, եւ
լուսով իմանալիս Լցեր զարարածս:

օրհնեալ եւ թագաւոր յաւիտենից: Որ
զլոյսն ի սկզբանէ հաստատեցեր վե-
րստին եւ զխաւարն անդիտութեան
քարոզութեամբ քո հալածեցեր, Օրհ-
նեալ: Ուստի եւ մեք լուսաւորեալքս
ընդ լուսեղէն դուարթնոցն, երգես-
ցուք ցնծութեամբ ի յարութեան երե-
կոյիս, օրհնեալ եւ թագաւոր յաւիտե-
նից: Երկնաքաղաքացին Յովհաննէս
մեծ ի ծնունդս կանանց քարոզէր յա-
նապատի ազգարարող բարբառովն ըզ
ծագումն լուսոյ արեգականն արդա-
րութեան: Ճշմարիտ մարգարէ եւ
ձեռնադրող Որդւոյն Աստուծոյ, յա-
ռաջնդաց Կարապետ եւ պատմող աստ
ուածային օրինացն, հարթէր ճանա-
պարհս թագաւորին յաւիտենից:

Յանօրէն գինարբուես մոլորակեալ
Հերովդիադայ, ի պարգեւի մասին
խնդրէր զգլուխ մարգարէին չիջու-
ցանել զարդուեակն եւ զանաղօտ լուս
տերն:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ :

Որքոհւոյ Աստուածածնին բարեխօսութեամբ պարգեւեալ երկրպագութեամբ ամենասուրբ Երրորդութեանդ, զյառաքելին յառաջ կենացդ յաւիտենից :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտենիս :

Հաւատացեալ ժողովուրդս սուրբ Երրորդութեանդ, եւ դապարինեալս ի խորան փառաց քոյ, պաշտօնանխոսով ի խաղաղութեան :

ՊԱՇՏՈՆ ՆՆՋԵՑԵԼՈՅ ՀԱՐԱԿԱՆ

Դի. Որ յանկից ստեղծող քայլից տարաշաւան Հօր բանդ Աստուած, թոյլութիւն շնորհեալ ննջեցելոց քոյ ծառայից, յարժամ գաս զստեղծող անաբան ձեռք ստեղծեր : Որ ի Հօրէ տառաքեցար եւ մարմնացար ի սուրբ կուսէն, թողութիւն շնոր : Որ ի խաշին անշնչացար զմահալուծեալ զիշխանութիւն, թողութիւն : Որ պատկիշդ եւ քոյ սրբոց, եւ անվախճան բարեաց բաշխող, թողութիւն շնորհեալ :

Դ.Ճ. Անսկիցրն Աստուած սկիզբն տարաշաւութեան, ի հոգոյ ստեղծեր ըզմարդն առաջին, գրքեւ եւ պաշեւ յանպատում ի կեանս, իսկ ի ստեղծեալ չնեւ չնամանի քո Տէր, զվճիռ մահալ ի վերայ եղեալ, հոգ էիր անդրէն եւ ի հոգ դարձցիս, եւ այժմ աղաչեմք քո ստեղծող ամենից, բնկալ եւ հանդոյ չնամանի հոգիս յեթեմատեղեան լուսեղէն խորանս, ուր ժողովքն են սրբոցն ի խաղաղութեան, հոգեով հեղութեամբ յերկնից բարութիւնն :

Վոչոյն եհաւ վերին կոչողին, կոչնառերն անեղ կոչողն ահաւոր, զստաւորն անաշառ զստաւորն տրդար, հրեշտակք անողորմք զստեղծող մեղաւորս. եւ այժմ աղաչեմք :

Փառաց ի փառս բարձրանան, աջակողմեանքն վերանան, յարժամ լըսեն զերանակալն ձայն օրհնութեան ի քէզ կոչման, ննջեցելոյս մեր լսեցս զԱստուծոյն խորհրդով զաստուրեալս :

ըզտա վերնոցն երգել ըզփառս ընդ
դուարդնոցն :

Քաջանայք և ժողովուրդք հայցեմք
ի քէն , Տէր բարեգութ , ընդ ննջեց-
եալսն հաւատով , ընկալ ըզմեց նո-
վին յուսով : յերուսաղէմ քաղաք վե-
րին յորում արդարքն ժողովին , փառս
վերերգել միշտ ընդ նոսին երրորդ սե-
թեանդ երբեակ անձին :

Ի վերին երուսաղէմ ի բնակարանս
հրեշտակաց , ուր ենովք և եղիաս կան
ծերացեալ աղաւնակերպ , ի դրախտին
եղեմական պայծառացեալ արժանա-
պէս , ողորմած Տէր ողորմեա հոգւոցն
մեր ննջեցելոց :

Ահեղ խորհուրդ քաջանային , բազ-
կատարած կայ ի բեմին , առաջի սուրբ
սեղանոյն , հուր շիջանի խաւար մեր-
ժի , տրամեալ հոգիքն ուրախանոն ,
դի թողութիւն մեղաց լինի , ողորմած
Տէր :

ՇԱՐԱԿԱՆ ՄԵԾԻ ՊԱՀՈՑ
ՏԷՐ ՈՂՈՐՄԵԱՅԻ ԺԱՄԱՆԱԿ

Սուրբ Աստուած Հայր անսկիզբն ,
Աշխարհի ողորմեա մարդասէր . Ած
հարցն մերոց :

Սուրբ Աստուած Որդիդ միածին ,
մեղաւորաց զթողութիւն շնորհեա
մարդասէր Աստուած հարցն մերոց .

Սուրբ Աստուած Հոգիդ ճշմարիտ
իհասեալ բարկութենէ ամբոցս մար-
դասէր . Աստուած հարցն մերոց :

Ընդ անառակին սրտոյ գոչեմք առ
հայրդ զթած . մեղոք յերկինս և առա
ջիք քաւիչ յանցանաց , ե՛լ ընդ առաջ
սիրով իրկեա համբուրիւ : մաքրել
գ՛մեզ ի մեղաց մերոց :

Դձ . Հրաշափառ Աստուած և միշտ
բարեխնամող որ յառաջ գիտութեամբ
ըզփրկութիւն Հայաստանեաց սկզբնա
ւորեալ , ի պարթեւական ժողապարտ

աղգէն լուսաւորիչ մեղ շնորհեցեր ,
 վասն որոյ բարեխօսութեամբ սորա
 փրկիչ կեցո ըզմեղ այժմե ի քո յա-
 ճաւոր քո գալստեանդ :

Դձ. Որ զշնորհս Աստուածային առ
 ի վերուստ եջեալ յերկնից պարգեւե-
 ցէր ճիւսիւսականաց ի ձեռն սուրբ
 վարդապետաց . Աղաչանօք սորա , ո-
 ղ սրմեա մեղ Աստուած :

Վ Ե Ր Ջ

ՅԱՆԿ ԵՐԳԵՅՈՂՈՒԹԵԱՆՑ
 Ս . ՊԱՏԱՐԱԳ .

	էջ
Խորհուրդ Խորին	1
Յարեալ Քրիստոս	4
Ի Գերեզման	5
Փառարանակից	5
Բարեխօսութեամբ	6
Միածին Որդի	7
Գովեա Երուսաղէմ	8
Հաւատամք ի մի Ած .	10
Հրեշտակային	14
Առաքելոց	19
Գոհութիւն	21
Մաղթանք Տէր Ողորմեայի	26

Տես շարունակութիւն 56րդ էջ

ՎԵՀԱՓԱՌ Տ. Տ. ԳԷՈՐԳ Ե.
Կաթողիկոս Ամենայն Հայոց

ԳԵՐ. Տ. ՏԻՐԱՅՐ ԱՐԲԵՊԻՍԿ.
Առաջ. Հայոց Ամերիկայի

ԿԻՐԱԿԻ ԱՌԱՒՕՏՈՒՆ

Յիշեցուք ի Գիշերի	31
Զարթիք փառք իմ	31
Առաւօտ Լուսոյ	32
Աշխարհ Ամենայն	35
Եղիցի Անուն Տեառն	37
Փառք Յարութիւն	38
Փառք ի Բարձունս	39
Սուրբ Աստուած Եղիցի	41
Նորաստեղծեալ	42
Կանոն Խաչաձեռնագրի	44
Ժամգ . Կիրակնամարի շր .	45
Պաշտօն Նշեցելոց	48
Սուրբ Ած . Հայր Անսկիզբն	51
Հրաշափառ Ած .	51

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0158719

Տիկապետի Հոգաբարձութեան
Հասցէն Հետեւեալն է՝

Board of Trustees of the
Armenian Apostolic Church
33 E. Montcalm St.
Detroit, Mich.

Տպագրութիւն
Ս. ԹԱԿԱՆԻՍԻ
150 W. Larned St. - 210 Larned Bldg.
Detroit, Michigan